

Herrien iraultza

Euskal Herria, Herria da. Honi tautologia deritza. Baina bada hortik tautologiaren kontra ere burruka egin nahi duenik, «Peuple français» edo «Pueblo español» direiakoetan bakarrik sinesten (!) duelako.

Euskal Herria, Etnia da. Hizkuntzarekin batera kultura batek definitzen duena. Baina honelakorik entzuten duen bat baino gehiago gupitu egiten da gutaz, Afrikako edo Ozeaniako Etnia primitiboekin (?) alderatu nahi ez gaituelako edo.

Euskal Herria, Nazioa da. Bere berezitasun etnikoa zaindu nahi duelako eta horretarako burrukatzen delako. Baina «Estatu-Nazioa» absolututzen eta ideologikotzen duena, eskandalizatu egiten da bestelako naziorik aurrean jartzen zaionean.

Bata da legezko naziotasuna, Estatuari erantsi zaiona; bestea kulturazko naziotasuna, Etniari dariona. Horregatik Estatu-Nazioaren kontra Etnia-Nazioa jartzen dugu.

Euskal Herria, Herri-Etnia-Nazio bat denez munduan, munduko Herri, Etnia eta Nazio guztiekin elkartzen da, baita primitiboak omen direlakoekin ere. Baina Euskal Herria Nazio ukatua, galerazia, debekatua denez, Europako (eta munduko) beste Nazio ukatuekin elkartzen da.

Solidaritasun honen ezaugarri da Jakin-en zenbaki hau.

1. Europako Herriak

Euskal Etniari Euskal Herria deitzen diogu euskaldu-

nok. Herriak esanahi etnikoa hartzen du. Hainbat gauzak mamitzen du Herria, baina oinharrian eta azken funtsean hizkuntzak eta honekin batera kultura osoak.

Herria ez da zera abstrakturen bat, borondate onez mitologikotua eta ideologikotua. Populu biziak osatzen du Herria. Hizkuntzak eta kulturak Herria egin badute, Herriak egiten eta egingo ditu Hizkuntza eta kultura.

Herria ez da kultur «komunio» ideal bat. Gizarteak bizi dituen gatazka eta tirabira sozio-ekonomiko guztien tartean bizi da kultura, eta herria. Herriaren kultura ezin daiteke gizarteko gatazka sozio-ekonomikoen estaltzailetzat har. Klase gainhartzailearen kultura gainhartzaileak herriaren kultura ukatzen du, haien monopolio bihurtuaz edo.

Estatuak gabeko Europako Herriak, Estatuak baino askoz gehiago dira, nahiz eta hauen aldetik «ukatuak» edo ezeztatuak izan.

Herri horik baieztatu nahi ditugu hemen.

2. Herrien Europa

Gaurko Europa ofizial politikoa, Estatuaren Europa da. Politik batasun absolutu bihurtu ditu horik hemeretzigarren mendeko iraultza burgesak. Baina gaurregun hestuek gertatzen zaizkio kapitalismoari Estatuaren mugak. Horregatik sortu zuen Europa kapitalistak Europako Komunitate Elkarte (EEE); hogeitun urte bete ditu; ospatu berriak ditu gainera. Estatu burgesen fruitua da Europako Ekonomi Elkartea: beraien arauerakoa. Horregatik ukatu egiten ditu Europako Herriak, jatorrizko unitate ekonomiko eta politiko bezala.

UNO ere estatuarteko erakundea da. 1946ko Bazarre Orokorrera proiektu bat aurkeztu zen, genozidioaren kontrako konbentzio bat denek izenpe zezaten. Hiru aldetatik ulertzen zen genozidioa: fisikoa, biologikoa eta kulturala. Konbentzioa izenpetu zuten; baina genozidio kulturala kendu ondoren.

Hainbat Estatu ez zuen genozidio kulturalaren kontrako Konbentziorik nahi, Frantziak horien artean. Baina Genozidio kulturalak iraun egin du munduan, eta European;

hori adierazteko etnozidioa hitza asmatu behar izan da. Baina Europa estatalista ez dago etnozidioa kondenatzeko! Ulergarria!

Baina, Estatu erdirakoiak eta «nazionalak» sortu eta finkatu zituen kapitalismoaren beraren eraginez, Europa estatal hau gainezka ari da, batasun ekonomiko bezala eta, beraz, batasun politiko bezala.

Herrien —etnien— ordua iritsi da European.

Europako Estatu kapitalistak hasiak dira Herriei —Nazio ukatuei— zertxo batzutan amorematen, halabeharrez. Baina ezin daiteke espero, Estatu «handi» horik gainezkatu dituen kapitalismoak, Europako Herriei aginte politikoa emango dienik. EEEda ekonomi elkarteak da; eta kontrastesan ez betarik dabil; ezinezko gertatzen zaio, horregatik, Europaren elkarte politikoa lortzea, ez Estatuena ez eta Herriena.

Europako Estatuaren monolitismoaren lehertzapenak esperantza berriak sortu ditu Europako Herrientzat, «Herrien Europarentzat»; baina Europa politiko berri hau, sistema sozio-ekonomiko sozialista batetan bakarrik etor daiteke.

3. Iraultza bidetik

Estatu erdirakoi eta «nazional» direlakoan lehertzapen garaian, ez dugu anarkismoa defendatzen, eta bai Herri guztien elkartasunean, nortasunean eta begirunean eraikitako Europa berri bat.

Honek iraultza eskatzen du, ez «optikoa» edo geografikoa bakarrik, eta bai sozio-ekonomikoa eta politikoa ere. Langileriaren eta Herrien burruka gaur batera doaz, Europa desberdin bat sortzeko: burruka bat-bera bihurtu da, Europa kapitalista eta estatalistaren kontrakoa. Estatuarteko kapitalismoaren aurka, herriarteko sozialismoa.

Europako herrien burruka hortik abiatu da azken urteotan. Alde honetatik oso garrantzizkoak izan dira 1968-1970 urteak, Europako herrien askapenaren helburuak argitzeko, oinharri berriak jartzeko eta bide berriak urratzeko. Euskal Herriaren burrukak, bertako eztabaida teoriko eta eten praktikoa eta guzti, parte handi bat izan du planteiamendu berri horik egitean. Ordutik honuntza, Euskal Herria izan

da Europa mendebaleko beste Etnia edo Herri burrukalarien aitzindari. Baina Euskal Herriak ezin du bakarrik lortu askatasun nazionala eta soziala, are ezinagoa du Europako Herri guztiena lortzea.

Iraultza hitzaren esanahia argitua, osatua eta betea gertatu da, horren alderdi sozio-ekonomikoa eta etniko-kulturala batzean eta elkarlotzean; bai ideologiaz eta bai praktikaz. Baina hori burutzeko bide luzea dago irekitzeko eta burruka luzea burrukatzeko.

Herrien batasunetik doa bakarrik Herrien Europa lortzeko bidea. Herri guztietako langileen batasunetik doa Herrien Europa berria lortzeko iraultza.